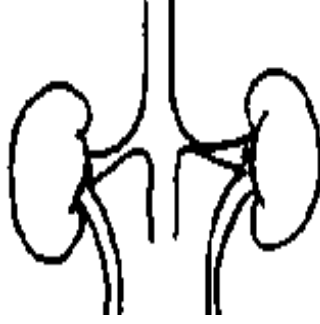

ŞEKER HASTALIĞI VE BÖBREK

(Dİ YABETİK NEFROPATİ)

Prof. Dr. Tekin AKPOLAT

Tedavide sağlanan gelişmeler sonucu şeker hastalarının daha uzun süre yaşaması nedeni ile günümüzde şeker hastalığına bağlı böbrek sorunları daha sık görülmektedir.

Diyabetik nefropati nedir?

Şeker hastalarında görülen böbrek sorunlarını tanımlamak için kullanılan bir terimdir.

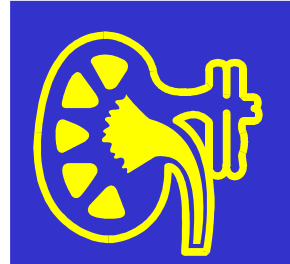
Diyabetik nefropatinin önemi nedir?

Amerika Birleşik Devletlerinde diyaliz tedavisine başlayan hastaların yaklaşık yarısında neden şeker hastalığıdır. 2014 yılı verilerine göre ülkemizde hemodiyaliz tedavisine yeni başlayan hastalarda bu oran % 39'dur yani yeni başlayan 10 hastanın 4'ünde böbrek yetmezliğinin nedeni şeker hastalığıdır.

Diyabetik nefropati nasıl bir hastalıktır?

Diyabetik nefropati 5 evreden oluşur.

- 1.Büyüme ve aşırı fonksiyon
- 2.Sessiz evre
- 3.Gizli diyabetik nefropati
- 4.Belirgin diyabetik nefropati
- 5.Son dönem böbrek yetmezliği

Evre 1: Büyüme ve aşırı fonksiyon

İlk şeker hastalığı tanısı esnasında mevcuttur. Böbrekler büyümüş ve süzme fonksiyonu artmıştır. Kan şekerinin kontrolü ile bu durum birkaç haftada düzelir.

Evre 2: Sessiz evre

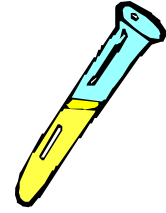
İdrar albümin atılımının normal (30 mg/gün'den az) olduğu dönemdir. Sadece böbreğin mikroskopik incelemesinde anormallikler vardır. Şeker hastalığı başladıktan birkaç yıl sonra ortaya çıkar, onlarca yıl sürebilir yani bazı hastalarda ciddi böbrek hastalığı oluşmaz. Hangi hastada böbrek hastalığı gelişip gelişmeyeceğini önceden anlamak mümkün değildir.

Evre 3: Gizli diyabetik nefropati

Mikroalbüminüri evresidir. Nefropatinin ilerlemesinin durdurulabileceği, hatta geri döndürülebileceği başlangıç dönemidir.

Mikroalbüminüri nedir?

İdrarla günlük albümin atılımının 30-300 mg arasında olmasıdır.

Evre 4: Belirgin diyabetik nefropati

İdrarla protein kaybının rutin, basit testlerle saptanabildiği dönemdir. Böbreğin süzme fonksiyonu azalmaya başlar yani kanda **üre**, **kreatinin** gibi maddeler birikmeye başlar. Genellikle en az 15-18 yıl süre gerekir.

Evre 5: Son dönem böbrek yetmezliği

Yaklaşık 25 yıl sonra ortaya çıkar. Böbreğin süzme fonksiyonu iyice azalmıştır, diyaliz, böbrek nakli gibi tedaviler gündeme gelir.

Bu süreler değişebilir mi?

Evet, diyabetik nefropatinin gelişme ve ilerleme sürecini önceden tahmin etmek mümkün değildir.

Hangi durumlarda diyabetik nefropatinin ilerlemesi hızlanır?

- Kontrolsüz kan basıncı
- Kan şekeri yüksek olması
- Diyete uyumsuzluk
- Sigara

Diyabetik nefropati önlenir mi?

Evet. Diyabetik nefropatinin ilerlemesini hızlandıran yüksek tansiyon, kontrolsüz kan şekeri, sigara gibi faktörlerin kontrol altına alınması ile diyabetik nefropati önlenir.

Diyabetik nefropati nasıl tedavi edilir?

Tedavi hastalığın evresine göre değişir. Yüksek tansiyon tedavi edilmeli, kan şekeri kontrol altına alınmalıdır. Böbreğin süzme fonksiyonları iyice azalırsa diyaliz, böbrek nakli gibi tedaviler planlanır.

Böbrek yetmezliği ortaya çıkınca (Evre 4-5) hastanın kan şekeri de düşmeye başlar, insülin ihtiyacı azalır, hatta ortadan kalkar. Şeker hastalığı tedavisi yeniden düzenlenmelidir.

Şeker hastalarının hepsinde böbrek sorunu izlenir mi?

Her şeker hastasında böbrek hastalığı olmaz. İnsüline bağımlı şeker hastalarının yaklaşık üçte birinde görülür. İnsüline bağımlı olmayan şeker hastalarında ise yaklaşık % 15-20 sıklığında rastlanır. Doğru tedavi ile şeker hastalığına bağlı böbrek sorunlarının önemli kısmı önlenir. Şeker hastalığında böbrek birçok şekilde etkilenebilir.

Şeker hastalarında başka böbrek sorunları görülebilir mi?

Şeker hastalarında idrar yolu infeksiyonu, idrar kesesi ile ilgili problemler, hipertansiyona bağlı böbrek sorunları, böbrek atardamarında daralma ve kanda potasyum yükselmesi daha sık görülebilir. Taş hastalığı, nefrit, böbrek tümörü, böbrek kistleri gibi hastalıklar da izlenebilir.

Ülkemizde diyaliz tedavisi altındaki böbrek yetmezliği hastalarında en sık neden şeker hastalığıdır.

Şeker hastalığına bağlı böbrek yetmezliğinin yaygınlaşmasının bir nedeni de tedavide sağlanan gelişmeler nedeni ile şeker hastalarının günümüzde daha uzun yaşamasıdır.

Bu broşürde genel bilgiler yer almaktadır, doktora danışmadan tedavide değişiklik yapılması sakıncalı olabilir.

Her türlü yayın hakkı saklıdır©

Bilimsel amaçlarla kaynak göstererek alıntı yapılabilir

<http://www.tekinakpolat.com>